

**Program zajęć dodatkowych
przygotowujących do matury z języka polskiego
rok szkolny 2018/2019**

Ewa Boczarska
ZSM-E w Żywcu

Wstęp

Nowa formuła egzaminu maturalnego z języka polskiego od roku szkolnego 2014/2015 wymaga szczególnie wzmożonej pracy od uczniów słabszych, mających trudności w nauce oraz ukierunkowania nauczyciela.

Egzamin pisemny na poziomie podstawowym obejmuje:

- test sprawdzający rozumienie czytanego tekstu, świadomość językową zdających oraz ich umiejętności z zakresu działań tekstotwórczych,
- tworzenie wypowiedzi argumentacyjnej (forma rozprawki lub interpretacji tekstu lirycznego).

Całkowitej zmianie uległa ustana część egzaminu. Obowiązującą do tej pory prezentację maturalną, którą uczniowie musieli opracować w ostatnim roku nauki, zastąpiła dłuższa wypowiedź monologowa przygotowywana w trakcie trwania egzaminu. Na zajęciach skoncentruję się na najistotniejszych zagadnieniach językowych, wybranych zagadnieniach literackich i kulturowych oraz na umiejętnościach wskazanych w standardach egzaminacyjnych.

Program został napisany w oparciu o podstawę programową: *Podstawa programowa z komentarzami, tom. 2, Język polski w szkole podstawowej, gimnazjum i liceum*. Przeznaczony jest do realizacji w formie zajęć pozalekcyjnych, w których uczestniczą uczniowie – ochotnicy, zgodnie z ustalonym przez nauczyciela harmonogramem.

Cel główny:

- utrwalenie i poszerzenie wiedzy gwarantującej uzyskanie jak najlepszych wyników z egzaminu maturalnego oraz rozwijanie umiejętności wskazanych w standardach egzaminacyjnych.

Cele szczegółowe:

- rozwijanie umiejętności samodzielnego redagowania planu wypowiedzi pisemnej i tworzenia na jego podstawie wypracowania,
- rozwijanie umiejętności samodzielnego redagowania krótkich i dłuższych wypowiedzi pisemnych (rozprawka, interpretacja tekstu lirycznego),

- kształtowanie umiejętności usytuowania dzieł literackich w kontekście historycznym, literackim, biograficznym, filozoficznym,
- utrwalanie zasad poprawności gramatycznej, ortograficznej, fleksyjnej, składniowej, stylistycznej,
- rozwijanie umiejętności interpretacji utworu poetyckiego oraz obrazu/rysunku/plakatu,
- rozwijanie umiejętności tworzenia ustnej wypowiedzi argumentacyjnej,
- rozwijanie umiejętności prezentowania własnego punktu widzenia,
- poszerzenie wiadomości z zakresu wiedzy o języku, literaturze i kulturze.

Założenia programu

Opracowanie i przeprowadzanie różnych form ćwiczeń mających na celu usprawnienie dokonywania analizy, interpretacji dzieła literackiego, malarskiego, tworzenia schematu wypowiedzi pisemnej, ustnej i redagowania na jego podstawie wypracowania o charakterze maturalnym.

Tematyka zajęć

1. ABC matury. Omówienie budowy arkusza egzaminacyjnego z języka polskiego oraz zadań egzaminacyjnych w części pisemnej (test i wypracowanie). Opracowanie schematu wypowiedzi pisemnej. Omówienie przykładowej realizacji zadania maturalnego w części pisemnej.
2. Lektury do matury. Powtórzenie najważniejszych zagadnień problemowych podejmowanych w tekstach literackich figurujących na liście lektur obowiązkowych.
3. Lektury do matury. Doskonała powtórka obowiązkowych lektur – motywy, bohaterowie, najważniejsza problematyka, treść. Wszystko to, na co trzeba zwrócić uwagę przy odpowiedzi albo podczas pisania rozprawek.
4. Analiza i opis fragmentu tekstu epickiego. Ćwiczenia w redagowaniu wypowiedzi pisemnych

5. Analiza i opis fragmentu tekstu dramatycznego. Ćwiczenia w redagowaniu wypowiedzi pisemnych.
6. Powtórzenie i utrwalenie podstawowych tematów, motywów i wątków charakterystycznych dla kultury europejskiej.
7. Ćwiczenia w redagowaniu wypowiedzi pisemnych. Pisanie rozprawki.
8. Omówienie struktury i formy ustnego egzaminu maturalnego z języka polskiego, opracowanie schematu interpretacji utworu poetyckiego oraz schematu interpretacji obrazu/plakatu.
9. Trening kwiecistej mowy. ABC dobrego wystąpienia.
10. Analiza przykładowych zadań maturalnych od 2015 roku. Tworzenie ustnej wypowiedzi argumentacyjnej.
11. Powtórzenie i utrwalenie wiadomości z zakresu nauki o języku.

Metody realizacji:

- wykład, syntetyczny, analityczny, problemowy, heureka, burza mózgów, pogadanka, praca z tekstem (fragmenty lektur, arkusz maturalny), metody eksponujące (fragmenty filmów, widowisk teatralnych,), sketchnoting.

Oczekiwane efekty

Udoskonalenie umiejętności w zakresie:

- analizy tekstów literackich (lirycznych, epickich, dramatycznych),
- pisania wypracowania maturalnego,
- przygotowania ustnej prezentacji maturalnej.

Utrwalenie oraz poszerzenie wiedzy nabytej w trakcie zajęć lekcyjnych.

Uzyskanie zadowalającego wyniku egzaminu maturalnego.

Budowanie własnej wartości, wiary we własne siły poprzez systematyczne przygotowanie do egzaminu.

Wyrównanie dysproporcji edukacyjnych.

Ewaluacja

Ewaluacji podlegać będą:

- stopień realizacji działań,
- stopień atrakcyjności i użyteczności zajęć dla uczestników.

W celu ewaluacji programu zajęć będą stosowane następujące narzędzia i techniki:

- obserwacja,
- analiza rozwiązań arkuszy maturalnych,
- ankiety dla uczniów,
- badanie diagnostyczne (próbna matura),
- egzamin maturalny – w związku z kontynuacją programu w następnych latach należy przeprowadzić ewaluację z uwzględnieniem wyników z matury majowej. Dzięki temu oceni się efektywność i skuteczność prowadzonych zajęć, co do liczby godzin, sposobu realizacji i osiągniętych wyników. Sugestie i wnioski płynące z ankiet wykorzystam w toku dalszej pracy dydaktycznej.

Bibliografia:

Gutowska M., Merska M., Kołos Z., *Teraz matura. Język polski, Zadania i arkusze maturalne*, Nowa Era, Warszawa 2014.

Klimczycki M., Rudzik W., *Jak zdać maturę z języka polskiego?*, WSiP, Warszawa 2014.

Olejniki K., Chemperek D., Kalbarczyk A., *Język polski. Zrozumieć tekst - zrozumieć człowieka. Poradnik dla nauczycieli języka polskiego*, WSiP, Warszawa 2008.

Śliwińska A., *Język polski. Matura na 100%*, Wydawnictwo Szkolne PWN, Warszawa 2005.

https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_MATURALNY_OD_2015/Materialy/Zbiory_zadan/Matura_Zbi%C3%B3r_zada%C5%84_J%C4%99zyk_polski.pdf

opracowała: Ewa Boczarska